

ТАВЗЕҲНОМА

оид ба Барномаи Давлатии Сармоягузорӣ, Грантҳо ва Сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015.

Бо мақсади иҷрои банди 7 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи дурнамоҳо, концепсияҳо ва барномаҳои давлатии иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва баҳри ҷалби сармояҳои хориҷӣ барои татбиқи лоиҳаҳои афзалиятнок дар шароите, ки маблағгузориҳои дохилии кишвар хеле маҳдуд мебошад, Барномаи Давлатии Сармоягузорӣ, Грантҳо ва Сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015 таҳия гардидааст.

Барнома аз чор қисми асоси иборат мебошад. Дар қисми аввал маълумоти мухтасар дар бораи Ҷумҳурии Тоҷикистон, сиёсати иқтисодии кишвар, аз ҷумла сиёсати макроиқтисодӣ, пулию қарзӣ, вобастагии Барномаи Давлатии Инвеститсионӣ бо омилҳои макроиқтисодӣ ва стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ нишон дода шудааст. Инчунин, маълумоти мухтасар дар бораи сохтори Барномаи мазкур оварда шудааст.

Дар қисми дуюми Барнома доир ба ҳар як соҳа маълумоти умумӣ, аз ҷумла вазифаҳо, стратегияи, сиёсат ва номгӯи лоиҳаҳои афзалиятнокӣ соҳа маълумоти мухтасар дарҷ гардидааст.

Қисми сеюми Барномаи мазкур бошад аз ҷадвалҳои ҷамъбасти оиди инвеститсияҳои давлатӣ, грантҳо ва баҳши сохтмони асосӣ ва қисми охири Барнома аз маълумоти мухтасар оид ба ҳар як лоиҳаи инвеститсионӣ иборат мебошад.

Қисмати қарзии Барномаи давлатии сармоягузорӣ, грантҳо ва сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015 – 111 лоиҳаҳо бо маблағи умумии 15,2 млрд. долл. ШМА дар бар мегирад. Аз ин 26 лоиҳаи амалкунанда бо маблағи умумии 1,1 млрд. долл. ШМА ва 85 лоиҳаи нав бо маблағи 14,1 млрд. долл. ШМА ҳисоб меёбанд. Барои се соли дарназардошта 3,9 млрд. долл. ШМА маблағгузорӣ пешбинӣ шудааст.

Як қатор маблағи лоиҳаҳои, ки ба Барнома дар соли соли 2013 воридшудаанд (47,2 млн. долл. ШМА) ҳамчун қарзи бевоситаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд ҳисоб карда нашавад.

Ба рӯйхати чунин лоиҳаҳо инҳо дохиланд: «Кам намудани талафоти қувваи барқ дар вилояти Суғд», «Сохтмони хати барқи Тоҷикистону - Афғонистон», лоиҳаи «Иваз намудани таҷҳизоти тақсимотии НБО-и Норақ (ОРУ-220 кВ) ва маблағгузориҳои иловагӣ барои «Лоиҳаи энергетии хусусии Помир», «Сохтмони ХИБ баландшиддати 500 кВ НТЧ», «Азнавбарқарорсозии зеристгоҳи Регар 500кВ» ва «Эҷоди системаи ягонаи шимоли Ҷумҳурии Тоҷикистон». Баргардонидани қарз оид ба ин лоиҳаҳо ба ШСҲК «Барқи Тоҷик» ва Ширкати

хусусии Помир вогузошта шудааст, яъне ин қарзҳо аз ҳисоби буҷети Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд пардохт карда нашавад.

Соҳаҳои инфрасохтор, аз ҷумла энергетика ва нақлиёт, ки онҳо асоси лоиҳаҳои тамоми давраи 3-соларо дар бар мегиранд 3 277,5 млн. доллари ШМА ё 84,64 фоизи маблағи умумиро ташкил медиҳанд.

Лоиҳаҳои соҳаи иҷтимоӣ, ки ба он тандурустӣ, маориф, таъминоти об ва канализатсия дохиланд, 6,76 фоизи маблағи умумиро ташкил медиҳанд ва ба 261,97 млн. доллари ШМА баробаранд. Ва дар охир лоиҳаҳои соҳаҳои кишоварзӣ, обёрӣ ва таъминоти оби деҳот 286,2 млн. доллари ШМА ё 7,39 фоизи маблағи умумиро ташкил медиҳанд.

Бахши сохтмони асосӣ барои солҳои 2013-2015, ки аз ҳисоби маблағҳои буҷети давлатӣ маблағгузорӣ мешаванд сохтмони иншоотҳо дар бар мегирад, ки аз ҳисоби маблағҳои мутамаркази буҷети давлатӣ маблағгузорӣ мешаванд.

Дар солҳои 2013-2015 барои сохтмони иншооти аз ҳисоби буҷети давлатӣ сохтшаванда маблағҳо дар ҳаҷми 6397,1 млн. сомонӣ пешбинӣ шудааст.

Сохтмони иншооти пешбинишуда асосан соҳаҳои энергетика, истихроҷи нафту газ, нақлиёт, ирригатсия, кишоварзӣ, илм, маориф, тандурустӣ, фарҳанг, сохтмони манзил, сохтмони коммуналӣ ва дигар соҳаҳо дар бар мегиранд.

Бунёди иншооти банақшагирифташуда бо дарназардошти афзалиятнокии онҳо дар асоси дастуру супоришҳои Сарвари давлат, ки дар Паёми наватӣ ба Маҷлиси Олии кишвар баён гардидааст, инчунин дар асоси қарор, фармоишҳо ва барномаҳои қабулнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва пешниҳодҳои вазорату идораҳои ҷумҳурӣ интихоб гардидаанд.

Дар соли 2013 аз ҳисоби маблағҳои буҷети давлатӣ сохтмони 414 иншоот ба маблағи умумии 2144,1млн. сомонӣ пешбинӣ шудааст.

Аз ҷумла, дар соҳаҳои энергетика ба маблағи 1138.3 млн. сомонӣ, соҳаи истихроҷи нафту газ 5.5 млн. сомонӣ, нақлиёт 12.5 млн. сомонӣ, ирригатсия 17.0 млн. сомонӣ, кишоварзӣ 1.0 млн. сомонӣ, илм 2.8 млн. сомонӣ, маориф 246.1 млн. сомонӣ, тандурустӣ 137.8 млн. сомонӣ, сохтмони коммуналӣ 106.4 млн. сомонӣ, фарҳанг ва варзиш 127,7 млн. сомонӣ, сохтмони манзил 21.7 млн. сомонӣ ва дигар соҳаҳо 327,4 млн. сомонӣ.

Дар соли 2013 ҷудо намудани маблағҳо дар асоси қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 августи соли 2008 №436 «Дар бораи Барномаи давлатии сохтмон, таъмиру азнавсозии мактабҳо барои солҳои 2008-2015, ки дар хонаҳои шахсӣ, вагонхонаҳо, биноҳои маъмурию ҷойҳои ҷамъиятӣ ҷойгиранд», қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои рушди ноҳияҳои Балҷувон, (аз 03.07 соли 2002 №276) Темурмалик, (12.10 соли 2000 №407) Нуробод,(31.08 соли 2004 №362) Мурғоб, (02.04 соли 2005 №127) Мастҷох, (13.08. соли 2008

№399) Шаҳринав, (31.08 соли 2007 №450) ва шаҳрҳои Роғун, (06.09 соли 2002 №365) Кӯлоб, (10.05 соли 2005 №179) инчунин «Барномаи давлати рушди ҳудудҳои табиии махсус муҳофизатшаванда барои солҳои 2005-2015», «Барномаи рушди хоҷагии ҷангали Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2006-2015» (31.10 соли 2005 №396) ва «Барномаи беҳтар намудани таъмини аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо оби тозаи нӯшокӣ барои солҳои 2007-2020», (02.12 соли 2006 №514) «Дар бораи Барномаи таъмини бехатарӣ аз сӯхтор дар давраи солҳои 2008-2012», (01.11 соли 2006 №486) «Дар бораи тасдиқи Барномаи барқарорсозии стансияҳои обухавосанҷӣ ва дидбонгоҳҳои обченкунии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои 2007-2016», (07.09 соли 2006 №408) ва дигар супоришҳои Ҳукумати ҷумҳурӣ пешбинӣ шудаанд, қисман ба инобат гирифта шудааст.

Барномаи грантҳо ва кӯмаки техникӣ аз 299 лоиҳа ба маблағи 2 122,8 млн. доллари ШМА иборат мебошад. Аз тамоми лоиҳаҳо оид ба грантҳо ва кӯмаки техникӣ дар 57 лоиҳа манбаъҳои маблағгузорӣ муайян шудаанд, ки ин маблағҳо ё ваъда шудаанд ё амалӣ шуда истодаанд.

Лоиҳаҳо дар доираи Барномаи грантҳо ва кӯмаки техникӣ ба соҳаҳо ҷудо шудаанд. Ба соҳаҳои маориф, нигоҳдории тандурустӣ, обтаъминкунӣ ва канализатсияи шаҳрӣ 541,5 млн. доллари ШМА рост меояд, ки 25,45 фоизи барномаи грантҳо ва кӯмаки техникиро ташкил медиҳанд. Пешбинӣ шудааст, ки ба соҳаи идоракунии иқтисодӣ 98,5 млн. долл. ШМА ҷудо карда мешавад, ки ин қариб 4,6 фоизи ҳаҷми умумиро ташкил медиҳад.